

І.М. СИНЯКЕВИЧ¹

ЗЕМНА ЦИВІЛІЗАЦІЯ У ХХІ СТОЛІТТІ: ПРОБЛЕМИ СВІТОВОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Розглянуто актуальні екологічні, економічні, політичні та соціальні проблеми розвитку, з якими зіткнулася земна цивілізація в ХХІ ст. Найбільш загрозливими серед них є глобальне потепління клімату, спричинене парниковими газами, забруднення довкілля відходами виробництва та споживання, вичерпання енергетичних ресурсів (нафти, газу, вугілля та інших), послаблення стійкості екологічних систем і динамічне згасання біорізноманіття. Земна спільнота постала перед такими глобальними екологічними викликами антропогенного походження, яких у минулому не було. Свою деструктивну роль при цьому зіграли і деякі науковці, які замовчували і загладжували нагальність сучасних екологічних проблем. Не менш шкідливим виявилось гласливе пропагування глобалістських неконструктивних ідей щодо подолання глобальної екологічної кризи, які в багатьох випадках були надто відірвані від запитів реального політичного та економічного життя.

Засоби масової інформації і сучасна економічна наука продовжують зомбувати споживацьку ментальність населення. Сучасні економічні системи не стимулюють ефективного споживання товарів. Високотехнологічні товари часто невиправдано швидко стають відходами споживання, оскільки характеризуються коротким життєвим циклом. Світова економіка залишається високомілітаристською.

У ХХІ ст. Україна буде стикатися з тими ж проблемами, що будуть притаманними для земної цивілізації загалом. Основна проблема полягає в тому, щоб вийти зі складної політичної, екологічної, економічної і соціальної ситуації з мінімальними втратами.

Ключові слова: *земна цивілізація, проблеми розвитку (політичні, економічні, соціальні, екологічні), загрози Україні, проблеми їх подолання*

Проблеми розвитку земної цивілізації. У ХХІ ст. земна цивілізація стикається зі складними екологічними, економічними, соціальними та духовними проблемами розвитку. Найбільш небезпечними є глобальне потепління клімату,

¹ **СИНЯКЕВИЧ Ігор Макарович** – віце-президент Лісівничої академії наук України, заслужений працівник народної освіти України, завідувач кафедри менеджменту організацій і адміністрування, професор, доктор економічних наук, Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна. Тел. +38032-237-88-05. E-mail: kaf_emlp@ukr.net

спричинене антропогенними викидами парникових газів, забруднення довкілля відходами виробництва та споживання, вичерпання енергетичних ресурсів (нафти, газу, вугілля та інших), послаблення стійкості екологічних систем і динамічне згасання біорізноманіття [1-3].

Економічна сфера земної цивілізації стикається зі щоразу більшими та складнішими обмеженнями, яких у минулому не було. Основна проблема полягає в тому, що всі економічні системи (і ринкові, і командно-адміністративні, і так звані «державний капіталізм»), які функціонували впродовж останніх століть [4-7], були спрямовані на економічне зростання, пов'язане зі споживанням дедалі більших обсягів природних ресурсів, включаючи тих, які належали майбутнім поколінням. Як минулі покоління, так і теперішнє, поклали надії на технічний прогрес, але чуда не сталося. Вже тепер, на початку XXI ст., земна цивілізація відчуває деструктивні наслідки глобального потепління клімату. Про потепління клімату до кінця XXI ст. на 4-5°C дедалі гучніше заявляють численні авторитетні наукові установи [8, 9].

Земна спільнота постала перед такими глобальними екологічними викликами антропогенного походження, яких у минулому не було [10].

У Лімі, столиці Перу, з 1 по 12 грудня 2014 р. 195 держав світу узгоджували принципові положення оновлених кіотських домовленостей, які має прийняти світова спільнота у грудні 2015 р. на саміті у Парижі. По завершенню складного переговорного процесу президент США Барак Обама висловив перед журналістами глибоке занепокоєння з приводу глобальної екологічної кризи, спричиненою потеплінням клімату на Землі. Він висловив думку, що ми є першим поколінням світу, яке зіткнулося з такою глобальною екологічною небезпекою, і одночасно останнім, яке ще спроможне її якимось чином усунути [11]. На саміті в Лімі кліматологи заявили, що 2014 рік виявився найспекотнішим за всі роки метеоспостережень.

Зима прийшла в Україну в останні дні грудня 2014 р., а перед нею буревії з дощами нищили в Карпатах не лише ялинові, але й букові деревостани.

Незважаючи на те, що численні науковці не лише попереджали про глобальну екологічну загрозу, пов'язану з викидами парникових газів [2, 12-14], навіть волали про потребу прийняття термінових адміністративних заходів, спрямованих на її негайне усунення, більшість політичних лідерів промислово розвинених країн світу відгородилися від прогресивної екологічної політики глухою стіною (з надією відсидіти в очікуванні кращих часів).

Свою деструктивну роль при цьому виконували і численні науковці, які замовчували і загладжували гостроту сучасних екологічних проблем, перманентно перебуваючи в світі ілюзій. Не менш шкідливим виявилось галасливе пропагування глобалістських неконструктивних ідей щодо подолання глобальної екологічної кризи, які в багатьох випадках були надто відірвані від запитів реального політичного та економічного життя. Про неї проф. О.А. Васюта висловився так: «Історія вже дала людству різноманітні концепції, які або виключають одна одну, або відштовхують легковажним оптимізмом та ігноруванням небезпеки екологічної кризи, інші вражають трагічністю, подекуди просто розрахованих на виклик соціальної паніки тощо. Але вивчення цих прогностичних розробок дозволяє нам говорити про цілеспрямоване намагання суспільної думки та ідеології задовольняти гостру потребу людства в надії на майбутнє» [15, с. 475]. Щодо глобального потепління клімату, то тут недопустиме легковажне поблажливе ставлення до кліматичних змін, що охопили всю планету. Потрібно прислухатися до думки відомих вчених, які працюють у різних галузях науки. Зокрема, Спенсер Велз – відомий популяційний генетик зі світовим іменем, лауреат премії імені Волтера Кістлера – з цього приводу висловив таке застереження: «Загалом, дискусія має вестися не про те, що ми можемо зробити, а про те, що нам слід робити. Дедалі швидше прямуючи в майбутнє, яке має мало спільного з нашим зародженням як біологічного виду, ми повинні подбати про збереження того, що важливе, щоб бути людиною. Можливо, найпростішим розв'язком проблем у двадцять першому столітті буде просто «випити таблетку» – зокрема таку, що змінює вашу ДНК, – проте слід постійно намагатися пам'ятати про можливі довгочасні наслідки. Безперечно, ми достатньо кмітливі, щоб

створити велику кількість нових засобів, зокрема медичних втручань, та чи достатньо в нас мудрості скористатися ними належним чином? У модифікації генів наступного покоління або й наших власних криється неминуча небезпека, оскільки ми досі достатньо не розуміємо взаємозв'язків і ризиків. Короткострокове мислення може повести нас шляхом, який на початку пропонуватиме золоті гори, але підкине ложку дьогтю за кілька сотень років» [16, с. 162].

Реалії сьогодення навіюють на думку, що сучасне покоління землян вже добре уловлює приторний запах цієї «ложки дьогтю» і знає тих «добродіїв», які її підкинули. Питання полягає лише в тому, яка буде відповідь світової спільноти на цю так звану «доброчинну» діяльність?

Сучасна світова економіка нагадує собою велетенський потяг, який набрав потужну інерцію перед прірвою. У той час, коли необхідно швидко натиснути на гальма, на командному пункті продовжують дискусію щодо збитків від такого гальмування.

Сучасна світова економіка продовжує випускати небезпечні для здоров'я людей та довкілля товари, забруднює навколишнє середовище відходами виробництва та споживання. Глобалізаційні процеси породжують неефективні вантажопотоки, а, відповідно, і передчасне вичерпання енергоносіїв (нафти, газу, вугілля, сланців тощо).

Проблема неефективних вантажопотоків віддзеркалює недоліки обліку суспільних екологічних витрат, а, відповідно, і системи ціноутворення на послуги транспортних компаній, яка дозволяє їм брати безповоротні екологічні кредити з гаманців майбутніх поколінь. Дотепер залишаються актуальними слова члена Римського клубу Ернеста фон Вайцекера: «Бюрократичний соціалізм рухнув, тому що не дозволив цінам говорити економічну правду. Ринкова економіка може погубити навколишнє середовище та себе, якщо не дозволить цінам говорити екологічну правду» [17].

Засоби масової інформації, які повинна була б використовувати земна спільнота як інструмент екологічної політики, продовжують зомбувати

споживацьку ментальність населення. Яскравим прикладом такого деструктивного зомбування є емоційне рекламування туристичних подорожей у навколосемний космічний простір. Такі подорожі, з погляду на критичний стан навколишнього природного середовища і виснаження природних енергоносіїв, варто вважати злочинними (світова спільнота має розглядати як злочинну економічну діяльність).

Сучасні економічні системи не стимулюють ефективне споживання товарів. Високотехнологічні побутові товари часто невиправдано швидко стають відходами споживання, оскільки характеризуються коротким життєвим циклом (не підлягають ремонту, морально старіють, стають не модними тощо). Не модними стають не лише деякі моделі одягу і взуття, але й меблі, мотоцикли, автомобілі, дачі.

Тепер, у XXI ст., дедалі частіше з уст земної еліти лунають слова докору щодо споживацької ментальності землян. Відомий генетик Спенсер Велз дотримується думки, що нам варто обмежувати своє погано контрольоване бажання споживати матеріальні блага [16]. Про моральний аспект цієї проблеми яскраво висловився проф. Герман Дейлі: «Якщо вбивати і красти – гріх, то, напевно, гріхом є й руйнування підтримуючої спроможності – спроможності Землі підтримувати життя нині та в майбутньому. Іноді ми опиняємось у безвихідному становищі, коли гріхів не уникнути. Ми іноді змушені жертвувати майбутнім життям, щоб зберегти нинішнє, але жертвувати майбутнім життям, щоб захищати існуючу розкіш та екстравагантність – це зовсім інша річ» [17].

Світова економіка залишається високомілітаристською (працює на виготовлення засобів ведення війни). Руйнація довкілля, як відомо, відбувається як у процесі виробництва зброї, так і її використання. Скорочення арсеналу зброї та її виробництва залишається для світової спільноти наразі невирішеною проблемою. Складними для вирішення залишаються проблеми, що пов'язані з безпекою (політичною, екологічною, економічною, соціальною, духовною).

Завдання України на XXI ст. У XXI ст. Україна буде стикатися з тими ж проблемами, що будуть притаманними для земної цивілізації загалом. Основна проблема полягає в тому, щоб вийти зі складної політичної,

екологічної, економічної і соціальної ситуації з мінімальними втратами. Маючи найродючіші чорноземи у світі, Україна повинна взяти курс на зміцнення аграрного сектору економіки, зробити його максимально незалежним від зовнішніх деструктивних сил. Національний аграрний сектор економіки повинна обслуговувати національна промисловість.

Найбільшою зовнішньою загрозою для України була, є і буде в майбутньому агресивна зовнішня політика Росії. Вона буде посилюватися в майбутньому в зв'язку з очікуванням колапсу – розпаду цієї імперії на низку незалежних агресивних держав – збирачів російських земель. Найбільша загроза для України походить з боку «червоного» і «чорного» фашизму, який динамічно відроджується в Росії. Саме ці чорні путінські сили та антиукраїнська п'ята колона в Україні у 2013 р. розпочали агресивну війну проти України – проти її мови, культурної та історичної спадщини. Кінцева мета цього агресивного протистояння – повністю русифікувати громадян України та знищити українців як етнос. Проти України путінський чорний фашизм веде брудну інформаційну війну. Примітивна за своєю суттю вона зорієнтована на людей з низьким інтелектом. Мета цієї примітивної інформаційної війни – посіяти сумнів у монолітності українського народу, розколоти його на дрібні групи за різними політичними, економічними, соціальними, етнічними, мовними та іншими уподобаннями. Інформаційна війна ведеться з метою спрямувати росіян проти українців та євреїв, дітей проти батьків, бідних проти багатих, неосвічених проти високоосвічених, україномовних проти російськомовних, учасників другої світової війни проти учасників українських визвольних змагань (УНР, УПА), мельниківців проти бандерівців тощо. Для того, щоб перемогти у протистоянні з московським фашизмом, потрібно використовувати союзників по всьому світу, зокрема і опозиційні сили в Росії. Українцям потрібно проявити таку монолітність, яку проявили фіни у протистоянні з СРСР напередодні Другої світової війни.

Певну небезпеку для України несуть деструктивні глобалістські тенденції в усіх сферах суспільного розвитку (економічній, екологічній,

соціальної і духовної) [1-3]. Вони набули значного поширення у світі після розпаду СРСР (червоної російської імперії).

На жаль, у численних наукових працях (зокрема, і докторів економічних наук) глобалізацію як економічне явище розглядають однобічно. Зазвичай домінують наївно-оптимістичні погляди щодо тлумачення суті цього суспільного явища. Так, у рецензії на статтю Синякевича І.М. «Проблеми глобального управління світом» член редколегії журналу «Економіка України» М.М. Якубовський пише: «Ми згодні, що глобалізація несе багато протиріч, але це об'єктивний процес економічного розвитку...». Тож і заглядати за рамки цих протиріч, а тим більше критикувати сильних світу з їх офшорними зонами, немов би, немає підстав, бо то «об'єктивний процес економічного розвитку».

Повна приреченість перед глобалізацією проглядається в словах проф. Е.П. Семенюка: «Сутність процесу глобалізації, яка має дуже строкаті та суперечливі зовнішні прояви, полягає в тому, що попри всю свою роз'єднаність по етнонаціональних, релігійно-світоглядних та мовно-культурних «квартирах» на планеті, людство дедалі більше усвідомлює себе інтегральним, єдиним у своїй внутрішній різноманітності суб'єктом всесвітньої суспільно-історичної творчості. Глобалізація – це сплав усіх тих рис у сучасному розвитку (економічних, політичних, технологічних, інформаційних, екологічних, соціокультурних), які об'єднують світовий соціум, формують його як системну цілісність» [18, с. 11]. Ось така собі чиста наука і ніякої політики... Бо якщо розтлумачити «сутність процесу глобалізації, яка має дуже строкаті та суперечливі зовнішні прояви», то глобалізація виявиться «сплавом» далеко неперепорядних рис сучасного розвитку. Яким чином позбутися цих «неперепорядних рис» сучасної глобалізації є однією із невирішених проблем розвитку земної цивілізації. Тож скільки ще разів потрібно згадувати всі ці «неперепорядні риси», з якими зіткнулася Україна лишень у XXI ст., щоб побачити реальну картину світу, а не ілюзії, нав'язані своїми і чужими олігархами? І не лише ними. В кінці кінців потрібно глибоко усвідомити, що глобалізація – це не лишень обмін якісними товарами і туристичні подорожі по світу [1-3].

Глобальне управління світом загалом і глобальною екологічною сферою зокрема – це не та проблема, яка втілюється в життя інтелектом учених (унаслідок обґрунтування стратегій, принципів, інструментів, інституцій). Ця проблема радше розв'язується інтелектом політиків за столом переговорів шляхом поступового зближення позицій зацікавлених сторін. А політики послуговуються не так істиною, як інтересами, передусім економічними. Отже, потужний антиглобалістський світовий рух є саме тим найбільш впливовим інструментом (політичним гравцем), який може і повинен спрямувати глобалізаційні процеси в конструктивне русло, зробити їх такими, якими вони бачаться проф. Е.П. Семенюку.

Висновки. Можна очікувати, що земна цивілізація за допомогою інтелекту своєї еліти відшукає шляхи вирішення складних глобальних проблем, що постали перед нею в ХХІ ст. Не виключено, що відбудуться певні генетичні зміни в «біокомп'ютері» людини. Останні подібні зміни на рівні ДНК відбулися в житті людини 15-20 тис. років тому внаслідок переходу людини від збиральництва і полювання до осілого землеробського способу життя [16].

Можна погодитися з думкою, що зміни на генетичному рівні можуть відбутися в житті сучасної людини у ХХІ ст. Зокрема, французький хімік, лауреат Нобелівської премії Жан-Леарі Лен Пен висловив думку, що все живе в світі удосконалюється, а людина через 10 тис. років буде цілком іншою [19]. Вона стане результатом глобального протистояння між силами Добра і Зла. Якщо масонські сили Зла візьмуть верх, то сучасна земна цивілізація зникне (необов'язково від глобального потепління або в ядерному полум'ї). Вона може зникнути внаслідок харчування генетично модифікованими продуктами, творення одностатевих шлюбів, високого рівня радіації тощо. В історії людства на Землі були подібні недосконалі цивілізації. На жаль, ми мало що знаємо про них. Вони зникли, бо генетичний код їх творення виявився недосконалим. Життя на цьому не зупиниться. Воно продовжиться на базі оновленої генетичної програми розвитку, яка, сподіваюсь, виявиться більш досконалою від сучасної.

Економічне майбутнє не належить державам з найбільшим потенціалом, не тим, що володіють найбільшими природними багатствами, і не тим, які мають найкраще технічне обладнання, а тільки тому національному господарству, яке зуміє ввести в економічний процес найбільш розумово та духовно талановитих працівників, які зможуть оптимально гармонізувати всі виробничі елементи. Ці слова відомого німецького економіста Адольфа Вебера повинна добре усвідомити сучасна українська еліта. Поки що це усвідомлення приходить до владних органів і бізнесової еліти дуже поволі.

Україна не зможе стати успішною державою, а також не зуміє «оптимально гармонізувати всі виробничі елементи», якщо не зуміє позбутися «самогодування» у сфері науки і освіти, про яке писав О. Чижевський. «Наука як спосіб самогодування – явище найбільш огидне і в той же час найбільш розповсюджене. Тут немає ні помилок, ні дерзання, тут лише одне урочисте сходження до висот, в академії, по трупах співтоваришів, іноді геніальних. Безчесність – давнє явище в науці. Але наука не терпить обману, і всяка брехня в кінці кінців розкривається, викриваючи її творців» [15, с. 304]. Але чи не дуже поволі вона розкривається в Україні? Відповідь на це питання дасть сучасне покоління українців, освячене духом «небесної сотні».

Члени Римського Клубу зробили вагомий внесок у подолання глобальних екологічних загроз. Їхні ідеї, як правило, є своєчасні і прагматичні. Вони роблять думку світової спільноти дедалі конструктивнішою. Мені особливо імponує третя доповідь Римського Клубу «Перебудова міжнародного порядку», яку проголосив лауреат Нобелівської премії Я. Тімберген. У ній було запропоновано «перерозподілити прибутки між «бідними» та «багатими» країнами, ввести міжнародний прибутковий податок і податок на використання природних ресурсів, об'єднати міжнародні зусилля щодо розвитку освіти та науки в країнах, що розвиваються, збільшити експорт з цих країн тощо. Було запропоновано також визначити оптимальний внесок кожної країни або регіону в розвиток глобального виробництва, виробити заходи регулювання народжуваності, більш зважено підходити до можливостей використання надлишкових трудових ресурсів [15].

Можна сподіватись, що ці та інші конструктивні рекомендації членів Римського Клубу (і не лише їх) будуть реалізовані світовою спільнотою і збережуть життя на Землі. Сподіваюсь, що цій добрій справі послужать і наукові праці автора цієї роботи [1-3].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1. Синякевич І.М.** Лісова політика: теорія і практика / І.М. Синякевич, І.П. Соловій, О.В. Врублевська та ін.; за наук. ред. проф. І.М. Синякевича. – Львів: ЛА «Піраміда», 2008. – 612 с.
- 2. Синякевич І.М.** Екологічна політика: стратегія подолання глобальних екологічних загроз / Синякевич І.М. – Львів: ЗУКЦ, 2011. – 332 с.
- 3. Синякевич І.М.** Екологізація лісокористування в контексті подолання глобальних екологічних загроз / І.М. Синякевич, А.М. Дейнека, А.А. Головка та ін.; за наук. ред. проф. І.М. Синякевича. – Львів: Камула, 2014. – 592 с.
- 4. Кульчицький Я.В.** Сучасні економічні системи в умовах еволюції та глобалізації : моногр. / Кульчицький Я.В. – Львів: Ліга-Прес, 2011. – 687 с.
- 5. Лиско Л.Р.** Предметна сфера економічної теорії в суспільстві сталого розвитку: універсумно-синергетичне обґрунтування : моногр. / Лиско Л.Р. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2009. – 688 с.
- 6. Глобальні зміни світу 2025: Доповідь Національної розвідувальної ради США.** – Львів: Літопис, 2010. – 188 с.
- 7. Глобальне управління 2025: вирішальний момент.** – Львів: Літопис, 2011. – 120 с.
- 8. Кравців В.** Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери / В. Кравців, Л. Гринів, М. Копач, С. Кулик. – Львів, 1999. – 78 с.
- 9. Львова І.** Не клімат, а катастрофа / І. Львова // Експрес. – 2007. – №140.
- 10. Будущее, которого мы хотим:** итоговый документ Конференции РИО+20/ Организация Объединенных Наций по устойчивому развитию (20-22 июня 2012 г., Рио-де-Жанейро, Бразилия) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://rio20.un.org/sites/rio20.un.org/files/a-conf.216-1-1_russian.pdf.
- 11. Кріт З.** Екологія заради життя / З. Кріт // Україна молода. – 2014. – 25 вересня. – С. 5.
- 12. Гарднер Г.** Завдання зустрічі в Йоганнесбурзі: зробити світ безпечнішим / Г. Гарднер // Стан світу 2002. – К.: Інтелсфера, 2002. – С. 3-25.
- 13. Флавін К.** Вступне слово / К. Флавін // Стан світу 2002. – К.: Інтелсфера, 2002. – С. 23-26.

14. Гюнтер П. Синя економіка: 10 років, 100 інновацій, 100 мільйонів робочих місць: Доповідь Римського клубу – RRF: Видання «Risk Reduction Foundation», 2012. – 320 с.

15. Васюта О.А. Проблеми екологічної стратегії України в контексті глобального розвитку : моногр. / Васюта О.А. – Тернопіль: Газ-Друк, 2001. – 600 с.

16. Велз С. Посіви Пандори. Непередбачена ціна цивілізації / Велз С. – К.: Ніка-Центр, 2011. – 240 с.

17. Дейлі Г. Поза зростанням: Економічна теорія сталого розвитку / Переклад з англ.: Інститут сталого розвитку / Дейлі Г. – К.: Інтелсфера, 2000. – 312 с.

18. Семенюк Е.П. Екологізація суспільства: Соціальна роль та моделювання / Е.П. Семенюк, Т.В. Олянишен, В.М. Сеньківський та ін. – Львів: Укр. акад. друкарства. – 2012. – 460 с.

19. Пен Лен Ж.-М. Щось важливе має статися з нами, людьми / Ж.-М. Пен Лен // Експрес. – 2010. – 11-18 листопада. – С. 9.

И.М. Синякевич

ЗЕМНАЯ ЦИВИЛИЗАЦИЯ В XXI ВЕКЕ: ПРОБЛЕМЫ МИРОВОГО И НАЦИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ

Рассмотрены актуальные экологические, экономические, политические и социальные проблемы развития, с которыми столкнулась земная цивилизация в XXI веке. Наиболее угрожающие среди них – это глобальное потепление

климата, вызванное парниковыми газами, загрязнение окружающей среды отходами производства и потребления, истощение запасов энергетических ресурсов (нефти, газа, угля и других), ослабление устойчивости экологических систем и динамическое угасание биоразнообразия. Земное сообщество встретилось с такими глобальными экологическими вызовами антропогенного происхождения, которых в прошлом не было. Свою деструктивную роль при этом сыграли и некоторые научные работники, которые замалчивали и заглаживали остроту современных экологических проблем. Не менее вредным оказалась шумная пропаганда глобалистских неконструктивных идей по преодолению глобального экологического кризиса, которые во многих случаях были слишком оторваны от запросов реальной политической и экономической практики.

Средства массовой информации и современная экономическая наука продолжают зомбировать потребительскую ментальность населения. Современные экономические системы не стимулируют эффективное потребление товаров. Высокотехнологические товары часто неоправданно быстро становятся отходами потребления, поскольку характеризуются непродолжительным жизненным циклом. Мировая экономика остается высоко милитаристической (работает на изготовление средств ведения войны).

В XXI веке Украина будет сталкиваться с теми же проблемами, которые будут характерны для земной цивилизации в целом. Основная проблема заключается в том, чтобы выйти из сложной политической, экологической, экономической и социальной ситуации с минимальными затратами средств.

Ключевые слова: земная цивилизация, проблемы развития (политические, экономические, социальные, экологические), угрозы Украине, проблемы их преодоления

I. Synyakevych

THE EARTH CIVILIZATION IN THE TWENTY FIRST CENTURY: WORLD AND NATIONAL DEVELOPMENT PROBLEMS

An actual environmental, economic, political and social development problems, with which the Earth civilization is faced in the twenty first century, are considered. The most dangerous problems are global warming, caused by emission of

greenhouse gases, environment pollution by waste of the production and the consumption, depletion of energy resources (oil, gas, coal, etc.), weakening stability of the ecological systems and dynamic biodiversity decreasing. The Earth community is faced the following global environmental challenges of human origin, that didn't exist in the past. Also some scientists, who kept silent and smoothed over acuity of modern environmental problems, are played the destructive role in such situation. The noisy promotion of globalist non-constructive ideas to overcome the global environmental crisis, which in many cases were too detached from real queries of political and economic practices are turned no less harmful.

The media and modern economic science are continuing to impose consumer mentality of the population. Modern economic systems don't encourage effective products consumption. High-tech products often cause undue quickly become waste consumption, as characterized by short life cycle. The global economy remains highly militaristic (works on making tools of the warfare).

In the twenty first century Ukraine us going to face with the same problems that are inherent to earth civilization in general. The main problem is to leave the complex of political, environmental, economic and social situation with minimal losses.

Key words: Earth civilization, development problems (political, economic, social, environmental), threats for Ukraine, problems of their overcoming